

Adviesraad Sociaal Domein Leeuwarden
De heer R. de Boer

Onderwerp **Reactie op gevraagd advies uitvoeringsplan herijking Wmo**
Uw kenmerk
Oms kenmerk **Z215741-2019**
Dienst **Sociaal Domein**
Sector **Zelf en Netwerk**
Contact **Jacob Jongejan, 058 233 9071**
WhatsApp
Bijlagen
Datum **21 oktober 2019**

Geachte heer De Boer,

Op 10 juni 2019 hebben wij uw gevraagd advies ontvangen inzake het concept uitvoeringsplan herijking ondersteuning Wmo. Op 10 juli hebben wij hier uitgebreid met u over gesproken. In dit gesprek zijn we ingegaan op de aandachtspunten en zorgen die u noemt in uw advies. Ook hebben we teruggekeken op uw betrokkenheid en rol gedurende dit traject. Het proces met betrekking tot de planvorming Wmo is op diverse onderdelen anders gelopen dan 'standaard'. U bent intensiever betrokken dan gangbaar, en tegelijkertijd was de tijdsdruk hoger dan normaal. We hebben geconstateerd dat uw nauwe betrokkenheid zeer waardevol is geweest en zien mogelijkheden om dit vast te houden. Hiervoor willen we u hartelijk danken. We zullen ons inspannen om u in de toekomst meer voorbereidingstijd te geven maar vragen ook om uw begrip wanneer ons dit, door de opgaven waar we ons voor gesteld zien, soms in mindere mate lukt.

Hoewel we uw advies uitgebreid hebben besproken vinden we het passend om hetgeen is besproken ook nog op papier met elkaar te delen. Ook al is de besluitvorming geweest, in de komende fase zijn uw adviezen zeker van waarde, en willen we de manier waarop we daar mee omgaan samen met u voortzetten. Met deze brief willen wij dit proces weer actief oppakken.

Uw advies

In deze brief geven we een reactie op de verschillende onderdelen van uw advies. Hierbij volgen we de opzet zoals u deze in uw advies heeft aangehouden.

1. Waarom herijking ondersteuning Wmo

U spreekt uw zorg uit dat ondersteuning in de toekomst alleen nog maar terecht zal komen bij diegenen die dit het hardst nodig hebben en dat hiermee zorg voor mensen met minder zware problemen onbereikbaar zou worden. Passende ondersteuning, zoals u ook in uw brief beschrijft, is wat ons betreft een van de dragende principes binnen het sociaal domein. Er is dus ook geen

sprake van dat alleen inwoners met een zware zorgvraag in aanmerking zullen komen voor ondersteuning. De nieuwe aanpak heeft echter wel als ambitie dat minder zware problematiek niet geproblematiseerd of opgeschaald wordt indien dit niet noodzakelijk is.

U maakt zich zorgen over het draagvlak van het plan, zowel door de brieven van een aantal werkgroepleden als door geluiden uit uw eigen netwerk. We begrijpen de zorgen vanuit het veld over het tijdpad maar zijn tegelijkertijd van mening dat met de huidige planning gedurende 2020 een zorgvuldige opbouw kan plaatsvinden naar de nieuwe werkwijze. In de discussies die u heeft meegemaakt met de werkgroep belanghebbenden, heeft u kunnen ondervinden dat wij alles in het werk hebben gesteld om zorgen uit het werkveld serieus te nemen en hier opvolging aan te geven in het uitvoeringsplan. Tegelijkertijd heeft u ook zelf ervaren in het proces dat ook organisatiebelangen een rol kunnen spelen in de manier waarop door het werkveld naar het plan wordt gekeken.

Uw opmerkingen ten aanzien van integraliteit en de methode inclusieve stad zijn ook besproken in de gemeenteraad. Wij hebben aangegeven zeker toe te willen werken naar een meer domein overstijgende aanpak en blijven hier stevig op inzetten.

2. Kaders en uitgangspunten voor de planvorming

Uw zorgen ten aanzien van de beschikbaarheid en de bereidheid van de sociale basis om een structureel onderdeel te vormen van de nieuwe systematiek, zijn uitvoerig besproken. De beroepskracht heeft vanuit de basisondersteuning altijd de verantwoordelijkheid om de toegang tot en uitvoering van ondersteuning te waarborgen. Ook wanneer de sociale basis (nog) niet in staat is een (grotere) rol te spelen in de ondersteuning. In die zin ontstaan er dus geen zorginhoudelijke risico's en zal de sociale basis als aanvulling op de beroepskrachten werken en niet als vervanging.

U pleit in relatie tot regievoering voor één verantwoordelijk regisseur. Eén huishouden, één plan, één regisseur is ons uitgangspunt. De regievoering op jeugd verandert, en wij zijn in nauw overleg om dit goed vorm te geven.

3. Werkwijze om de Wmo te organiseren

U vraagt zich af hoe inwoners straks weten waar ze terecht kunnen in de buurt- en dorpskamers. Uiteraard gaan wij zorgen voor goede communicatie. Het is wel van belang om op het juiste moment de juiste communicatie te doen. Eerst gaan de opbouwwerkers samen met betrokkenen aan de slag met het toewerken naar de buurt- en dorpskamers. Daarmee zal er stapsgewijs richting 2021 steeds meer duidelijkheid komen over de precieze locaties en invulling van de buurt- en dorpskamer en kan er concreet gecommuniceerd worden naar inwoners waar zij terecht kunnen. De afdelingen vastgoed en wmo-vervoer zijn reeds betrokken bij het Wmo-plan.

4. Takenpakket: wie doet wat

U adviseert dat er, om kwaliteit en continuïteit van zorg te garanderen, een ruime overgangperiode moet zijn zodat de meest kwetsbaren niet uit beeld raken. Wij koersen, volgens planning, op een overgangstermijn van nagenoeg een jaar. De nieuw te contracteren aanbieders van basis- en aanvullende

ondersteuning hebben zo ruim de mogelijkheid om toe te werken naar de start van de nieuwe werkwijze per 2021.

In uw brief uit u uw zorgen dat alle mensen met een beschikking voor thuisondersteuning of dagbesteding vóór 1 januari 2021 een persoonlijk gesprek gehad moeten hebben. Dit valt grotendeels onder de standaard werkwijze omdat de meeste inwoners elk jaar gesproken worden voor een herbeoordeling. Wij verwachten dus dat dit haalbaar is. Indien gewenst kan hierbij inderdaad een onafhankelijk cliëntondersteuner worden ingezet, net als nu. Wij hebben hiervoor afspraken met Zorgbelang.

Aangaande uw vraag inzake de toegang tot en regie op regionale en landelijke voorzieningen: net als nu wordt de toegang tot en regie op regionale voorzieningen gedaan door de basisondersteuning (evt. samen met een expertiseteam), en vindt de financiering plaats vanuit de budgetten voor regionale en landelijke voorzieningen. Dit zijn andere budgetten dan de budgetten voor de lokale Wmo en worden dus niet meegenomen in de lumpsum.

Wij delen uw zorgen over de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Met de bepaling van de lumpsum zullen wij de meest recente gegevens over de ontwikkeling van het abonnementstarief meenemen.

5. Contracteervorm, kwaliteit en monitoring

De vorm van aanbesteden waarop besloten is, is op aangegeven van de werkgroep belanghebbenden naar voren gebracht. Deze manier staat innovatie en vernieuwing zeker niet in de weg. Met uw opmerking aangaande de eigenheid van stad, dorp en buitengebied zijn we het volledig eens; in het plan wordt nadrukkelijk aangegeven dat hier maatwerk op dient te worden geboden. Dit geldt ook voor uw oproep ten aanzien van personen met complexe multi-problematiek: uiteraard besteden wij hier in de uitwerking van de aanbesteding aandacht aan, net als aan de andere inwoners met ondersteuningsvragen.

6. Overgang nieuwe werkwijze

Op uw zorgen over continuïteit en kwaliteit zijn we eerder in deze brief reeds ingegaan: we zijn van mening dat met een overgangperiode van een jaar, het uitvoeren van pilots en het toetsen van de aannames omtrent de cliëntverdeling, we voldoende zekerheden hebben ingebouwd om een zorgvuldige overgang te garanderen. We hebben er vertrouwen in dat door het bieden van een lumpsum, het verminderen van de administratieve last en het beschikkingsvrij werken, de toekomstige aanbieders, ondanks de voorgenomen bezuiniging, in staat zullen zijn om de negatieve effecten van de bezuinigingsopdracht te beperken. De afspraken over kwaliteit en continuïteit van zorg worden contractueel vastgelegd om dit te waarborgen.

7. Financiële paragraaf

De berekening van € 310.000,- aan besparing op administratieve lasten is gebaseerd op het aantal cliënten dat overgaat van (nu) aanvullende ondersteuning naar basisondersteuning en voor wie dus geen beschikking meer nodig is, én op het verminderen van administratieve lasten bij zorgaanbieders met betrekking tot declaratie, facturatie en berichtenverkeer. Dit betreft besparingen op de uitvoeringskosten van zorgaanbieders. De besparingen op het ambtelijke apparaat zijn al opgenomen in het Koersdocument.

8. Risicoparagraaf

U geeft aan zorgen te hebben over de verdeling van verantwoordelijkheden en risico's indien blijkt dat de lumpsum niet toereikend is. Uitgangspunt is dat de lumpsum een realistisch bedrag is. Hiertoe houden wij bij het bepalen van de lumpsum rekening met onder andere huidige populatie en zorgconsumptie, demografische ontwikkelingen, loonstijgingen en transformatie-effecten. Vervolgens maken we over de uitvoering van de opdracht, waaronder taakverdeling en risicoverdeling, contractuele afspraken met de aanbieders. Deze moeten nageleefd worden. Tegelijkertijd blijven wij tijdens de uitvoering nauw monitoren op ontwikkelingen van bijvoorbeeld cliëntaantallen. Als hierin een knelpunt wordt gesignaleerd, wordt hierover onmiddellijk met elkaar in gesprek gegaan. De gemeente blijft verantwoordelijk voor kwaliteit en ondersteuningsaanbod; de aanbieders blijven verantwoordelijk voor een goede uitvoering van het contract. Het lumpsumbedrag wordt bekend in de aanbestedingsdocumenten. De definitieve bedragen worden eind 2020 bepaald aan de hand van de daadwerkelijke verdeling van cliënten over basisondersteuning en aanvullende ondersteuning. Om het risico op (grote) herverdeling van budget zo klein mogelijk te maken, is inmiddels een screening uitgevoerd om daarmee meer zekerheid te hebben over de verdeling. De uitkomsten komen overeen met de inschattingen in het plan.

De rechten en plichten omtrent overgang van onderneming en personeel worden grotendeels voorgeschreven vanuit de voor de medewerkers geldende cao's. De werkgevers zijn hiervoor primair verantwoordelijk en aansprakelijk. De gemeente heeft geen juridische verantwoordelijkheid ten opzichte van personeel in dienst bij zorgaanbieders. Wij voelen ons als wel gemeente betrokken bij de medewerkers stellen om die reden extra middelen beschikbaar om de aanbieders te helpen voor hun personeel een passende plek te vinden.

Tenslotte

Wij herkennen veel van de aandachtspunten die u aandragt. Wij realiseren ons dat een dergelijke grote verandering onzekerheid meebrengt. Tegelijkertijd vinden wij dat dit de juiste weg is naar een toekomstbestendig ondersteuningslandschap. Wij denken de onzekerheden zo goed mogelijk te hebben ondervangen in de beschreven werkwijze en risicobeheersing.

Voor u en uw leden was de positie tussen gemeente, aanbieders, en vertegenwoordigers van vrijwilligers(-organisaties) nieuw. We blijven graag met u in gesprek hoe we in een dergelijke context de positie van uw Adviesraad in de toekomst zien.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

drs. Eelke de Jong
Directeur Sociaal Domein